

Путівник українського мігранта в Італії

Путівник українського мігранта в Італії

у співпраці із

Soleterre є незалежною гуманітарною організацією, яка працює для того, аби забезпечити дотримання прав людини “у самотніх землях”. Здійснює проекти в галузі підтримки особливо вразливих осіб у сферах охорони здоров’я, психосоціальної допомоги, освіти і працевлаштування. Організація сприяє поширенню миру, ненасильницького вирішення конфліктів і утвердженню культури солідарності. Діє за принципами співпраці і партнерства, аби забезпечити активну та стійку у часі участь бенефіціарів-мігрантів у житті їхньої Батьківщини та країни, куди вони мігрували.

Запорука була заснована у Києві в 2008 році як продовження давньої співпраці її майбутніх членів та Soleterre Onlus. Штат Запоруки складається із психосоціальних працівників, які протягом багатьох років займаються заходами щодо соціального розвитку в рамках проекту, фінансованого «European Initiatives for Democracy and Human Rights». Постійна увага до соціальних проблем по всій країні і щоденний досвід реальної підтримки сімей на відстані дозволили розширити діяльність Запоруки також у галузі міграції.

UniCredit Foundation - корпоративний фонд створений в 2003 році з метою сприяння розвитку солідарності та благодійності у громадах та в районах, де він працює, в першу чергу в регіонах, де UniCredit присутній (22 країни, включно країни Європи та Центральної Азії) . Завдяки фінансовій підтримці та передачі досвіду типових управлінських навичок, UniCredit Foundation підтримує значні соціальні та інноваційні проекти, створені місцевими некомерційними організаціями.

Цей путівник народився на основі досвіду проекту «Мілан Львів далеко близькі. Послуги для українських мігрантів та їх сімей між Італією та Україною», Soleterre – strategie di Pace, в партнерстві із Запорукою і у співпраці із UniCredit Foundation, пропонує громадянам України в Італії та їхнім родинам, що залишилися в Україні, послуги в двох країнах, супровід у їх міграційних маршрутах та допомозі у відстоюванні їх цивільних прав. Путівник містить основні питання, з якими звертались до працівників проекту за ці два роки роботи українські чоловіки та жінки, що приходили в наші два центри, і які поділилися з нами своїми історіями, своєю енергією та своїми проблемами. Цей посібник покликаний забезпечити українцям, вже присутнім на території Італії, та тим особам, які планують мігрувати, інформаційну підтримку щодо усвідомленої міграції, яка дозволить їм жити повноцінним цивільним життям на теренах Італії.

Проект “Мілан Львів далекі близькі. Послуги для українських емігрантів та їх сімей між Італією та Україною”, який працює в Ломбардії, зокрема в Мілані, та паралельно у Львові на заході України, і спрямований на підтримку мігрантів і членів їх сімей. Мета нашого проекту полягає в зміцненні відносин між громадою українських мігрантів в Італії та країною походження та сприянні усвідомленій міграції. Проект пропонує послуги громадянам України завдяки співпраці двох центрів Soleterre в Мілані та Запорука в Україні, які в свою чергу працюють у тісному контакті із місцевими службами двох територій.

Центр надає послуги українським громадянам та їх сім'ям в таких напрямках:

Юридичні консультації.

Консультації та інформація про порядок легалізації, воз'єднання сімей і трудові права. Особлива увага приділяється сімейному праву. Мета правової допомоги полягає у сприянні інтеграції мігрантів, їх ознайомленні із правами та обов'язками, а також у допомозі у здійсненні формальних процедур, передбачених законом.

Психологічна підтримка.

Особи, які звертаються до нашого центру, отримують допомогу в опануванні над стресовими ситуаціями, які є наслідком віддалення від батьківщини, і труднощами, пов'язаними з роботою та родиною. Особлива увага приділяється проблемам у вихованні дітей і підтримці родинних відносин на відстані, в перспективі воз'єднання сім'ї. Для заохочення до участі в сімейному житті наш центр пропонує можливість відео-дзвінків через Skype з членами родини, що залишились на батьківщині мігрантів.

Консультації щодо вибору і пошуку роботи та відкриття власної справи.

Допомога у оцінці власного трудового досвіду, професійних та особистих навичок для покращення терперішньої зайнятості та виявлення нових галузей діяльності, можливості перепідготовки та/або індивідуальної трудової діяльності у перспективі повернення на батьківщину. Проведення циклів індивідуальних зустрічей та навчальних курсів.

В'їзд та перебування в Італії

Віза для в'їзду до Італії	12
Коротокострокове перебування	13
Дозвіл на проживання	13
В'їзд на роботу	16
Возз'єднання сім'ї та право на єдність сім'ї	17
В'їзд та дозвіл на проживання для членів сімей громадян Італії	18
Віза та дозвіл на навчання	19
Як отримати візу в Україні	24

Жити в Італії

Довгостроковий дозвіл на проживання (в минулому посвідка на проживання)	28
Працювати в Італії	29
Поновлення дозволу на проживання	32
Ідентифікаційний номер, прописка і медична картка	34
Шлюб та розлучення	35
Неповнолітні та вагітність	36
Медичне обслуговування	39
Вислання	40
Визнання учених ступенів, отриманих в країні походження	42
Визнання кваліфікації в галузі охорони здоров'я	43
Пенсії	44

Мігрантський досвід між труднощами та новими можливостями

Для дорослих мігрантів	49
У перспективі возз'єднання сім'ї з дітьми	50
Для дітей, які залишаються в Україні	51

В'їзд та перебування в Італії

Віза для в'їзду до Італії

«Я приїхала до Неаполя по туристичній візі, із документів - тільки віза. Думала: "приїду, подивлюся, подумаю". Залишилась. Сказала собі: "Спробую щось змінити у своєму житті».

Віза на в'їзд, надана італійським посольством або консульством або дипломатичною установою іншої країни Європейського Союзу, ставиться в закордонному паспорті. Використовується для виїзду за кордон, але не дає права залишатися в Італії. Для перебування в Італії необхідно отримати дозвіл на перебування з тієї ж причини, що зазначена у візі.

Якщо віза видана однією із країн Європейського Союзу, вона дозволяє в'їзд в іншу із країн Шенгенської зони.

Є кілька типів віз:

- короткострокової візи (візи типу С, як – от туризм, бізнес, дослідження), що дозволяють перебування строком до 90 днів.
- довгострокові візи (візи типу D, робочі візи, візи за сімейними обставинами і т.д.), які дозволяють перебування в Італії понад 90 днів і отримання дозволу на проживання.

Віза не може бути видана висланим особам (за винятком візи на возз'єднання сім'ї), які були засудженими в Італії і особам, які становлять загрозу для громадського порядку або національної безпеки.

Короткострокове перебування

“Мені дуже шкода, що українцям так важко виїхати за кордон. Я хотіла б аби мої рідні приїхали відвідати мене в Мілан, у відпустку на тиждень. Вони ніколи не приїжджали до мене, і я не бачила їх протягом багатьох років. Але для цього потрібно дуже багато документів...”

Для перебування на території Італії менше, ніж **90 днів на підставі туристичної, бізнес-візи або візи з мотивів навчання чи медичної допомоги** більше не вимагається дозвіл на проживання. Його заміняє **штамп про в'їзд**, який проставляється прикордонними службами при перетині італійського кордону, або, якщо в'їзд відбувається через кордон іншої країни, - то **декларація про присутність**, видана відділом поліції. Декларація повинна бути отримана протягом 8 днів з часу прибуття до Італії.

В'їзд за туристичною візою не дає можливості подати запит на дозвіл на проживання з робочих мотивів.

Дозвіл на проживання

“Тепер у мене є дозвіл на проживання, і якщо щось трапиться, могу повернутися додому. Коли у мене його не було, мені було дуже важко, тому я почував себе погано, у мене була депресія”

Цей документ дозволяє перебування в Італії іноземних громадян, вихідців з країн, що не входять в Європейський Союз і мають намір залишитися на території країни більше, ніж 90 днів. **Запит** на дозвіл на

проживання необхідно подати **протягом 8 днів після прибуття до Італії**. Дозвіл на проживання видається після заповнення комплекту формулярів, який можна отримати на пошті. У всіх іноземців, що клопочуть про надання дозволу на проживання беруть цифрові відбитки пальців. На даний час дозвіл видається у вигляді **електронної картки** у відділенні місцевої поліції (Questura).

Електронна картка дозволу на проживання може бути видана для:

- роботи за наймом, сезонної або підприємницької діяльності
- очікування зайнятості
- роботи в особливих випадках (ст. 27 D.lgs 286/98)
- сімейних мотивів
- навчання (більше 90 днів)
- усиновлення
- набуття італійського громадянства
- релігійних мотивів
- політичного притулку, додаткового захисту і гуманітарних міркувань
- вибору місця проживання

Решта типів дозволу на перебування, теж видаються поліцією, **на паперових бланках**:

- утримання неповнолітніх (стаття 31)
- малоліття і усиновлення
- соціальний захист
- політичний притулок, додатковий захист і гуманітарні міркування

- вагітність і лікування
- з мотивів судочинства
- спортивні змагання

Згідно із Законом № 94 2009 року було введено у дію **Угоду про інтеграцію**, яка повинна бути підписана кожним новоприбулим іноземцем в момент подачі запиту на дозвіл на проживання.

Ця угода передбачає дворічні курси вивчення італійської мови, державного устрою і цивільного життя в Італії.

За кожен вид діяльності з метою інтеграції в італійське суспільство власник дозволу на проживання отримує бали, за порушення ж встановлених норм – втрачає їх. **Повна втрата балів** передбачає анулювання дозволу на проживання і вислання, за винятком випадків, якщо іноземець має дозвіл на проживання з міркувань політичного притулку, в очікуванні дозволу на проживання з політичного притулку, додаткового захисту, гуманітарних причин, за сімейними обставинами, для власників довгострокового дозволу на проживання та для іноземних членів сімей громадян ЄС, які реалізували своє право на возз'єднання сім'ї.

В'їзд на роботу

“Моя донька хотіла б працювати тут, але бачить Італію крізь «рожеві окуляри», думає, що тут все так добре. Я не хотіла б, щоб вона прийшла нелегалом, хочу щоб все було законно”

В'їзд до Італії на роботу регулюється **Decreto Flussi**, документом, що дозволяє певній кількості осіб із країн, які не входять до ЄС, в'їхати в Італію на роботу. Цим нормативним актом італійський уряд встановлює кількість і період в'їзду іноземців, які можуть приїхати до Італії на підставі заяв італійських роботодавців. Цей декрет виходить нерегулярно.

Для в'їзду в Італію для роботи необхідно мати в'їзну робочу візу, видану Посольством Італії в Україні. Роботодавець (італійський чи іноземний) може подати прохання про прийняття на роботу українського працівника **для роботи за наймом на підставі трудового договору або для домашньої роботи.**

Віза на роботу буде видана на підставі **дозволу**, отриманого від Єдиного відділу міграції (Sportello Unico per l'Immigrazione) роботодавцеві в Італії. Після того, як роботодавець буде повідомлено про виділення йому квоти і видано дозвіл (Nulla Osta), він зобов'язаний повідомити про це працівникові за кордоном. Іноземець повинен прибути із дозволом в італійське посольство для подання запиту на **в'їзну візу**. Запит буде розглянуто в хронологічному порядку подачі, він повинен отримати позитивне рішення державної поліції.

Якщо громадянин України був засуджений за кримінальні злочини або був висланий, він не зможе отримати дозволу. Після в'їзду в Італію **протягом 8 днів** необхідно призначити зустріч в Префектурі на сайті www.prefettura.milano.it і прибути разом із роботодавцем для підписання **контракту на проживання** (Contratto di soggiorno). Єдиний відділ міграції видасть документи, необхідні для подання запиту на дозвіл на проживання. З дозволом на проживання ви можете змінити місце роботи.

Возз'єднання сім'ї та право на єдність сім'ї

“Я вже давно не бачила моїх чоловіка та сина, коли я від'їжджала, моєму синові було 10 років. Я дуже сумую за ними, і я хотіла би, щоб ми знову жили разом “

Іноземець, у якого є дозвіл на проживання для роботи, сім'ї, навчання, політичного притулку, гуманітарних міркувань, релігійних причин або дозвіл на довготермінове перебування, може подати заяву на возз'єднання сім'ї для членів родини, які перебувають у країні походження. Особи, які мають квитанцію про поновлення дозволу на проживання можуть також подати заяву на возз'єднання сім'ї.

До Італії за сімейними обставинами можуть приїхати лише:

- **чоловік або дружина:** юридично не розлучені і віком від 18 років;
- **дити віком до 18 років**, у тому числі якщо це дитина вашого чоловіка чи дружини;

- дорослі діти на утриманні, коли з об'єктивних причин вони не можуть забезпечити своїх найважливіших життєвих потреб через їх стан здоров'я, що **близький до повної втрати працездатності**;
- батьки на утриманні, які не мають інших дітей в країні походження або проживання, **або, старші шістдесяті п'яти років**, якщо інші діти не в змозі утримувати їх через **серйозні проблеми зі здоров'ям**, що підтверджено документально;
- **біологічні батьки дитини**, навіть коли шлюб її батьків не зареєстрований.

Для возз'єднання сім'ї необхідно подати такі документи:

- **контракт на помешкання**, навіть якщо він зроблений на ім'я іншої людини, і **довідку про придатність житла**, видану муніципалітетом (Idonietà abitativa), в районі якого знаходиться будинок. Немає потреби у такій довідці для возз'єднання із дитиною віком до 14 років;
- **довідку про доходи від трудової діяльності, із розрахунку на тих, хто має приїхати до Італії і тих, хто вже проживає тут**. Враховується сукупний річний дохід членів сім'ї, що проживають разом;
- **поліс медичного страхування для батьків, старших 65 років**.

Запит необхідно подати через Інтернет, на веб-сайті Міністерства внутрішніх справ, заповнивши **форму S**. Наступним кроком є виклик іноземця до Єдиного відділу еміграції Префектури для подання документів. Після отримання **дозволу** необхідно надіслати його вашому родичеві в Україну, який в свою чергу зобов'язаний

прибути із ним у посольство Італії та подати запит на **в'їзну візу за сімейними обставинами**. Італійське посольство перевірить сімейні зв'язки, і, якщо подружжя має неповнолітніх дітей, - згоду батьків, які перебувають за кордоном. У випадку інвалідності італійське консульство контролює стан здоров'я повнолітніх дітей через довідки, видані сертифікованими лікарями. **Протягом 8 днів** після в'їзду в Італію член сім'ї повинен призначити прийом в Єдиному відділі еміграції на сайті префектури Мілану, **www.prefettura.milano.it**, для подання запиту на отримання дозволу на перебування.

Єдиний відділ з питань еміграції видасть вам необхідну документацію для відправлення комплекту-заявки на видачу дозволу через поштове відділення. Після відправлення запиту на дозвіл на проживання, оператор поштового відділення призначить вам дату, коли необхідно прибути у відділення поліції, де вам видадуть електронну картку дозволу на проживання.

Якщо член родини в'їхав в Італію легально з причин туризму або є власником дозволу на проживання з інших причин (наприклад, з мотивів вагітності), навіть якщо термін його дії закінчився, але не минуло більше року, ви можете подати запит на **з'єднання сім'ї** (coesione familiare). У цьому випадку запит на отримання дозволу на проживання за сімейними обставинами повинен бути поданий безпосередньо в поліцейську дільницю (Questura) **на тих самих умовах, що і на возз'єднання сім'ї**.

У цьому випадку необхідно також надати довідку про сімейні зв'язки, належним чином перекладену, та з перекладом, завіреним у Посольстві Італії в Києві. Законом також передбачається **процедура дозволу на в'їзд членів сім'ї** для сімей осіб, які мають візи для роботи тривалістю не менше одного року, або на навчання, або з релігійних мотивів, а також дозвіл на тривалий час проживання.

У цьому випадку, ви можете в'їхати до Італії за візою з сімейних причин всі разом. Заява повинна бути подана до Єдиного бюро з питань еміграції за **спеціальним дорученням і має містити всі реквізити, необхідні для возз'єднання сім'ї**. Член сім'ї може перебувати в Італії на підставі в'їзної візи за сімейними обставинами протягом терміну дії візи громадянина України, який знаходиться в Італії. Із дозволом на проживання із сімейних причин ви можете працювати, і при закінченні терміну його дії, перетворити його у дозвіл на проживання з мотивів роботи.

В'їзд та дозвіл на проживання для членів сімей громадян Італії

“Минулого року я вийшла заміж за італійця і у нас є маленька дитина. Але в Україні у мене залишився семирічний син від першого шлюбу з українцем. Я би дуже хотіла, аби він був зі мною...”

Члени родин громадян Італії чи ЄС можуть бути суб'єктами законодавства, яке дозволяє видання

дозволу на проживання терміном на 5 років.

Члени сімей, які мають право на довгостроковий дозвіл на проживання, це:

- чоловік / дружина
- діти до 21 року, власні, а також другого з подружжя
- батьки чоловіка чи дружини, які перебувають на утриманні
- всі родичі до другого ступеня спорідненості, що живуть з громадянином Італії (батьки, бабусі і дідусі, діти, брати і сестри), які перебувають в Італії.

Довгостроковий дозвіл на проживання для членів сім'ї громадянина Італії також може бути видано громадянинуві, який знаходиться в Італії **нелегально**. Родичі громадянина Італії, які залишаються в Італії на термін до трьох місяців, не потребують дотримання будь-яких формальностей. Запит повинен бути поданий безпосередньо до **органу поліції** (Questura), яка перевіряє сімейні зв'язки і факт реального проживання з італійським громадянином.

Що стосується **возз'єднання членів родин громадян Італії**, заява має бути подана безпосередньо в посольство Італії в Києві, до неї додаються документи, що підтверджують ступінь спорідненості з громадянином Італії, належним чином перекладені і з завіреним автентичності перекладу. **Для цього не вимагається попередній дозвіл Єдиного відділу міграції.**

Довгостроковий дозвіл на проживання в якості члена сім'ї громадянина Італії може бути перетворений в дозвіл на роботу.

Віза та дозвіл на навчання

“Мій син дипломований економіст. Він дуже добре вчився. Він хотів би навчатися в магістратурі в Італії, але я не знаю, з чого почати”

Іноземний громадянин, який має намір в'їхати до Італії для навчання в університеті або здобуття післядипломної освіти повинен отримати в'їзну візу для навчання. Щорічно італійські **Міністерство закордонних справ** разом із Міністерством університетської освіти встановлюють кількість іноземних студентів для університетських курсів.

Для навчання в італійському університеті термін навчання абітурієнта в школі (середньої освіти) має становити **не менше 12 років**. В Україні зараз діє одинадцятирічна система середньої освіти (раніше в різні періоди – десятирічна і дванадцятирічна), у цьому випадку необхідно довести, що майбутній абітурієнт італійського університету навчався в університеті або іншому навчальному закладі і склав усі іспити за 1 рік (після освітньої реформи -11 років шкільної освіти) або 2 роки (до освітньої реформи – 10-ти річна освіта), або надати документ про присвоєння кваліфікації.

Заяви на відкриття студентської візи подаються в посольство Італії протягом встановленого посольством терміну (зазвичай, до червня).

Для того, щоб вступити до університету чи бути зарахованим до школи, громадянам із країн, які не входять до ЄС, але проживають за кордоном, необхідно подати заяву на зарахування в посольстві Італії

До заяви необхідно долучити:

- 1-** Атестат про середню освіту (не менше 12 років навчання) або диплом, отриманий в одному з університетів чи вищих навчальних закладів;
- 2-** Сертифікат, який підтверджує складення випускних або вступних іспитів, якщо такі іспити передбачені для вступу до університету в країні походження;
- 3-** Документ про зарахування до університету зі списком іспитів, складених під час навчання в університеті, якщо місцева система освіти передбачає менш, ніж 12 років навчання в школі;
- 4-** Сертифікат про закінчення курсу італійської мови.

Всі документи повинні бути **перекладені і їхній переклад легалізований в італійському консульстві у Києві**. На базі цих документів, посольство Італії в Україні видає **в'їзну візу** студентам, що отримали позитивну відповідь від університету, для складання вступних іспитів до університету на курси з обмеженою кількістю студентів. Для зарахування в університет необхідно скласти **іспит з італійської мови**. Цей іспит можна скласти в італійському університеті.

Щоб подати заяву на візу в італійському посольстві майбутній абітурієнт повинен додати:

- 1-** Документ що підтверджує економічну спроможність, на суму не меншу, ніж 417,3 євро на місяць протягом навчального року - (5424,9 євро на рік)
 - 2-** Поліс медичного страхування
- Дозвіл на проживання з мотивів навчання дозволяє працювати протягом не більше 1040 годин на рік.

Також студентський дозвіл на проживання може бути перетворений у дозвіл на проживання з мотивів роботи згідно з Декретом флуссі.

Як отримати візу в Україні

Щоб подати запит на отримання туристичної, робочої візи та візи на возз'єднання сім'ї з громадянами країн, що не входять до ЄС, або бізнес-візи, Посольство Італії в Києві радить скористатися послугами **Візового Центру (<http://www.italyvac-ua.com>)**. Послуги, що надаються візовим центром, не є обов'язковими. Задати запитання і записатися на подання документів до візового відділу посольства Італії в Києві можна відправивши факс за номером +38044230 31 25.

Щоб подати заяву на візу з мотивів усиновлення, навчання, возз'єднання сім'ї з **італійськими громадянами або громадянами із країни, які входять до ЄС**, та медичної допомоги немає необхідності звертатися до візового центру. Документи повинні бути подані безпосередньо в секретаріат консульського представництва.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Секретаріат Консульства:

Адреса: 01901 вул.Ярославів Вал, 32Б – Київ
Тел + 38-044-2303-101 Факс + 38-044-2303-125
Електронна пошта: consolato.kiev@esteri.it

Візовий відділ посольства Італії в Києві

Адреса: 01901 вул.Ярославів Вал, 32Б – Київ
Тел: + 38-044-2303-101, + 38-044-2303-123 (питання які стосуються віз)
Факс: + 38 044 2303 125
Електронна пошта: sezionevisti.kiev@esteri.it
Час роботи:

понеділок-четвер: 9.15 до 13.15 - 15:15 до 16:30
Відділ не приймає відвідувачів в п'ятницю, за винятком осіб, які потребують візи з усиновлення чи медичної допомоги. Прийом документів з 9:15 до 12:30.

Візовий центр (Visa center) Посольства Італії в

Україну: Київ, вул. Фрунзе, 60 (вул.Заводська, 8), (найближчі станції метро: Тараса Шевченка або трамваї № 19, 12 чи автобус № 219, 451, 587)
Тел.: (+38) 044-594-96-17 або (+38) 050-117-90-04 (з 08.00 до 18.00 з понеділка по п'ятницю).
Електронна пошта: info@italyvac-ua.com
Прийом документів та видача паспортів: з 8.30 до 15.30 (понеділок - п'ятниця).

Жити в Італії

Довгостроковий дозвіл на проживання

(в минулому посвідка на проживання)

“Я в Італії протягом семи років, доглядаю за перестарілими, постійно змінюю роботодавця, і я ніколи не знаю, чи буду працювати в момент, коли у мене закінчиться термін дії дозволу на роботу. Я хотіла би щоразу не турбуватися про відновлення дозволу ... “

Дозвіл на проживання тривалої дії видається на **необмежений термін**. Він дозволяє іноземцям проживати в Італії на законних підставах без необхідності щоразу його поновлювати, періодично підтверджуючи дотримання певних вимог.

У випадку, якщо в дозволі передбачено термін дії, поновлення не потребує повторної перевірки всіх вимог. Довготривалий дозвіл на проживання може бути виданий іноземним громадянам, які законно проживають на території Італії **не менше 5 років і мають дохід не менший, ніж розмір соціальної допомоги**.

Члени родини при возз'єднанні сім'ї також можуть подати запит на отримання дозволу на проживання на тривалий час. У цьому випадку дохід має бути пропорційно більшим, а також додатково треба подати довідку про придатність житла (*idoneità alloggiativa*).

Щоб отримати дозвіл на проживання на тривалий час в ЄС, необхідно скласти **тест з італійської мови**. Зареєструватися на складання іспиту можна через веб-сайт Міністерства внутрішніх справ.

Іноземна особа, яка має довгостроковий дозвіл на проживання може пересуватися територією інших країн ЄС і звертатися за отриманням дозволу на роботу, відповідно до вимог країни, у яку вона переїхала. Для власників довготермінових дозволів на проживання не передбачається перебування за межами Італії більше, ніж 12 місяців.

Працювати в Італії

“Працюю 24 години на добу. Я роблю всю хатню роботу в будинку: прибираю, мию, прасую, готую, доглядаю за дітьми і собакою ... Мені платять дуже мало, і я зовсім не маю вільного часу, щоб поспілкуватися з іншими людьми... Тепер, коли у мене є дозвіл на проживання, хочу змінити роботу, але якщо я піду з цієї родини, не знаю, як поновити дозвіл на проживання “

Іноземні громадяни, що проживають в Італії на законних підставах, користуються тими ж **цивільними правами, що і громадяни Італії**. Це також стосується і прав на роботу. **Принцип рівності прав** застосовується як до умов, так і до оплати праці (робота у нічний час, право на відпочинок і т.д.).

Прийняття на роботу за контрактом вперше для осіб, які не мають дозволу на проживання з мотивів роботи, відбувається за певною процедурою встановленою Декретом флуссі.

Іноземець може працювати при наявності дозволу на проживання з таких мотивів:

- роботи за контрактом або самостійної підприємницької діяльності,
- очікування роботи;
- сімейних;
- соціального захисту;
- гуманітарних міркувань і виняткових обставин;
- запит на отримання політичного притулку та статусу біженця;
- усиновлення та неповноліття;
- надання допомоги дитині;
- навчання (не більше 1040 годин на рік).

Для прийняття на роботу, Вам необхідно мати:

- дозвіл на проживання або квитанцію про його поновлення (ricevuta)
- ідентифікаційний код (codice fiscale)
- документ, який засвідчує вашу особу

Під час прийняття на роботу можуть вимагатися такі документи:

- Підписання контракту на проживання (Contratto di soggiorno)
- Звернення в центр зайнятості (Centro per l'Impiego) або Національний інститут соціального забезпечення (INPS) для домашніх працівників.

Контракт на проживання, прийнятий відповідно до закону №189 в 2002 році, повинен бути заповнений роботодавцем і працівником (форма Q), його можна

знайти на сайті Міністерства внутрішніх справ.

Контракт на проживання вимагається для поновлення дозволу на проживання.

Для власників довготривалого дозволу на проживання та дозволу на проживання з сімейних причин чи з мотивів навчання такий контракт не є необхідним.

Він може вимагатися в момент перетворення вищезгаданих типів дозволу на дозвіл на проживання з мотивів роботи.

Із квитанцією про відправлення комплексу formularів на поновлення дозволу на проживання можна працювати, а також бути прийнятим на роботу новим роботодавцем. Дозвіл на проживання з мотивів роботи в момент закінчення терміну його дії може бути перетворений на дозвіл на проживання за сімейними обставинами або дозвіл на проживання для здійснення самостійної трудової діяльності.

Втрата роботи не тягне за собою втрату права на володіння дозволом на проживання. Законодавство передбачає можливість подання запиту на отримання **дозволу на проживання в очікуванні зайнятості терміном на 6 місяців** після реєстрації в центрі зайнятості.

Дозвіл на проживання з мотивів роботи дозволяє здійснення самостійної підприємницької діяльності. У цьому випадку потрібно пересвідчитися, чи виконуються щодо вас всі необхідні вимоги.

Власник дозволу на проживання з мотивів роботи має право вступати до університету або на професійні курси.

Поновлення дозволу на проживання

“Мій чоловік дуже хворий, і я вже багато років не була в Україні, тому що не мала дозволу на проживання, тепер, нарешті, у мене є документи, але термін їх дії скоро закінчується.”

Поновлення дозволу на проживання може бути розпочате **за 60 днів до закінчення терміну його дії** в поліцейському відділку району, де іноземець проживає або прописаний.

Якщо із дати закінчення терміну дії дозволу минуло більше 60 днів і документи не були подані на поновлення, іноземця можуть вислати з країни.

Дозвіл на проживання, зазвичай, поновлюється на **один рік**, якщо трудовий договір має обмежений строк дії, на **два роки** – якщо термін його дії необмежений.

Дозвіл на проживання із сімейних мотивів наслідуює тривалість головного дозволу, для тих осіб які здійснили возз'єднання або з'єднання сім'ї.

Дозвіл не може бути поновлено, якщо він пов'язаний з короткостроковою візою (туризм, бізнес), окрім випадків якщо подано запит для перетворення його у дозвіл на проживання за сімейними обставинами.

На підставі угоди, підписаної між Міністерством внутрішніх справ і **Поштою, комплект формулярів (kit)** на запит на поновлення дозволу на проживання можна отримати і відправити у поштових відділеннях.

При поданні заповнених формулярів у поштовому відділенні іноземець має пред'явити паспорт або інший документ, який засвідчує особу.

Оператор поштового відділення видасть вам квитанцію про відправлення рекомендованого листа, яка має зберігатися разом із вашим дозволом на проживання, термін дії якого закінчується.

На **квитанції** вказано два коди (код користувача і пароль), з допомогою яких можна перевірити стан розгляду документів на отримання нового дозволу на проживання на сайті www.poliziadistato.it

Іноземці, які подали запит на поновлення дозволу на проживання через поштові відділення будуть викликані в відділення поліції в еміграційний відділ через спеціальний веб-сайт www.portaleimmigrazione.it, для зняття відбитків пальців і для видачі нового дозволу.

Для того щоб отримати безкоштовну допомогу в заповненні комплекту формулярів на поновлення дозволу на проживання можна звернутися в **Патронат** району, в якому ви мешкаєте. За директивою Міністерства внутрішніх справ від 5/08/2006, іноземці, які мають квитанцію про поновлення дозволу на проживання, користуються тими ж правами, що і власники самого дозволу.

Вони можуть відвідувати свою батьківщину, не перетинаючи кордонів інших країн Європейської Спільноти.

Ідентифікаційний номер, прописка і медична картка

"Нарешті у мене є дозвіл на проживання! Але зараз що маю робити? Як отримати посвідчення особи і мати медичне обслуговування?"

Якщо іноземець в'їжджає до Італії для возз'єднання сім'ї або за Декретом флуссі, ідентифікаційний код йому видається безпосередньо Єдиним відділом еміграції в момент подання запиту на дозвіл на проживання. В іншому випадку необхідно отримати його в Податковій інспекції (Agenzia delle entrate).

Ідентифікаційний номер необхідний для прийняття на роботу та отримання медичної картки.

Прописка потрібна для можливості використання різних соціальних послуг, як наприклад дитячого садочка чи школи. Аби бути внесеним до списку жителів вашого муніципального відділку необхідно володіти чинним дозволом на проживання або квитанцією про отримання першого дозволу з сімейних або робочих мотивів, чи квитанцією про відправлення комплексу формулярів на поновлення дозволу на проживання.

Після того, як ви отримали підтвердження прописки, можете отримати **картку посвідчення особи (carta d'identità)**. Після поновлення дозволу на проживання необхідно прибути до паспортного відділу муніципалітету (Ufficio Anagrafe) для поновлення запису у списку прописаних. Прописані іноземці разом із **медичною картою** отримують запис до Національної Санітарної Служби. На підставі цього вони можуть безкоштовно користуватися послугами сімейного лікаря і педіатра, за

умови оплати певної квитанції (ticket):

- Огляд лікаря спеціаліста та амбулаторний огляд
- Візит лікаря вдома
- Госпіталізація
- Щеплення
- Аналізи крові, УЗД, РЗД тощо
- Ліки

Медична картка має такий самий термін дії, як і дозвіл на проживання, і може бути поновлена під час поновлення дозволу на проживання

Шлюб та розлучення

"Я одружилась із італійцем, але він мене використовував. Хотів, щоб я доглядала за його сином-інвалідом. Я пішла від нього і зараз хочу розлучення"

Умови для одруження врегульовуються національними законами країн майбутніх чоловіка та дружини. Для того, аби **одружитися в Італії** кожен із членів подружжя повинен продати **дозвіл (Nulla osta)**, наданий консульським відділом країни походження. Необхідно також опублікувати оголошення про одруження. Національні закони одного із членів подружжя додаються до італійських законів, які передбачають відсутність перешкод через родинні стосунки і за віком (майбутні чоловік і дружина мають бути старші 16 років – передбачає італійське законодавство, українське передбачає шлюбний вік для дружини 17 років, для чоловіка – 18 років).

В Італії можна одружитися, навіть, якщо один із членів майбутнього подружжя **не має дозволу на проживання**. Якщо шлюб було укладено за кордоном, то для того аби він був дійсним в Італії, необхідно **зареєструвати** його у муніципальному відділку.

У випадку, якщо українці хочуть **розлучитися** вони можуть:

- Звернутися в українське консульство, і, надавши відповідне доручення, розпочати розлучення в Україні
- Звернутися безпосередньо в український суд
- Попросити розлучення в Італії в італійському суді, який застосує українські закони відповідно до міжнародного приватного і процесуального права

У випадку, якщо один із подружжя є італійцем буде застосовано італійське право щодо розлучення в італійському суді. Лише за три роки окремого проживання можна отримати розлучення.

Неповнолітні та вагітність

“В кінці навчального року моя донька приїхала до мене в гості на канікули, але зараз я би хотіла, щоб вона залишилась зі мною. Але я не знаю чи вона може тут навчатися у школі, у неї ж немає документів”

За даними Нью-Йоркської конвенції 1989 року про охорону прав дитини, всі процеси, які зачіпають інтереси дітей, повинні розглядатися з **пріоритетом інтересів дитини**. Якщо один із батьків має дозвіл на проживання, його дитина також матиме його, для цього необхідно лише

надати свідоцтво, яке підтверджує родинні стосунки і згоду другого з батьків, якщо він перебуває в Україні. Запит на отримання дозволу подається через пошту шляхом подання комплекту документів. **Малолітня дитина, до 14 років**, присутня на території Італії буде вписана у дозвіл на проживання одного із своїх батьків або опікуна.

Після того як дитині виповниться 14 років, вона отримує свій власний дозвіл на проживання за сімейними обставинами до досягнення 18-річного віку, який згодом може бути перетворений в дозвіл на навчання, роботу або буде продовжений за сімейними обставинами у випадку, якщо вона як і раніше знаходиться на утриманні своїх батьків.

Діти до 16 років не зобов'язані підписувати інтеграційну угоду. **Суд у справах неповнолітніх**, з причин, пов'язаних з серйозним порушенням фізичного і психічного розвитком, і з урахуванням віку та стану здоров'я дитини, може дозволити в'їзд чи перебування родини на певний період часу, незалежно від положень міграційного законодавства (стаття 31). У цьому випадку, сім'я та дитина, як тільки у їхньому розпорядженні буде дозвіл, можуть попросити в поліції дозвіл на проживання з мотивів утримання неповнолітніх, який дозволяє також і працювати. **Неповнолітні іноземні громадяни на території Італії мають право на освіту незалежно від наявності дозволу на проживання**, у формі та порядку, передбачених для італійських громадян. Вони зобов'язані відвідувати школу до 16 років. Запис дітей іноземців до італійських шкіл всіх рівнів відбувається в

порядку і на умовах, рівних з італійськими дітьми. Запис можна здійснити у будь-який період навчального року. У випадку відсутності належної документації неповнолітні іноземні громадяни будуть внесені в резервний список учнів. Реєстрація у такому списку не має ніякого впливу на отримання шкільного атестату в школах всіх рівнів (стаття 45 DPR 294/99).

Діти, батьки яких не мають дозволу на проживання, не можуть бути внесені у список користувачів послуг Національної служби охорони здоров'я, **але все ж мають право на такі послуги:**

- щодо охорони прав неповнолітніх
 - вакцинація;
 - міжнародні профілактичні заходи;
 - профілактика, діагностика та лікування інфекційних захворювань
 - соціальний захист в період вагітності і материнства.
- Всі **вагітні жінки**, які перебувають в Італії без дозволу на проживання, мають право подати запит і отримати дозвіл на тимчасове проживання для себе і свого чоловіка або партнера на період вагітності. Запит повинен бути поданий безпосередньо у поліцейську дільницю, на його подання можна записатися у сімейній консультації. Дозвіл видається на період всієї вагітності та до 6 місяців життя дитини. За цей період ані чоловік вагітної жінки, ані сама жінка не можуть бути вислані. Дитина громадян України, що народилася в Італії, є громадянином України і тому ви повинні повідомити про її народження українське консульство в Італії. Консульство в свою чергу видасть проїзний документ дитини.

Медичне обслуговування

“Я в Італії без дозволу на проживання, від роботи у мене болить спина, вже декілька ночей не можу спати через біль”

Мають право/обов'язок отримувати медичну допомогу на рівні із громадянами Італії, іноземці, а також члени їх родин, які легально проживають на території Італії і отримали дозвіл на проживання з таких причин:

- роботи чи пошуку роботи
- сімейних
- політичного притулку
- вагітності
- гуманітарних і надзвичайних
- усиновлення та малоліття
- утримання неповнолітніх
- громадянства

Медична допомога іноземним **громадянам, що в'їхали та перебувають на території Італії незаконно**, які не в стані оплачувати медичне обслуговування, надається після отримання ними коду **ІТП (іноземці тимчасово присутні)**. Ця картка-посвідчення видається безпосередньо лікувальними закладами.

Лікування, яке надається іноземцеві котрий перебуває нелегально:

- 1- Амбулаторне і стаціонарне лікування, терміново необхідне у випадках загострення хвороби або нещасного випадку
- 2- Хірургічне втручання у випадку запобігання або лікування хвороби або пов'язані з цим дії, охорона

індивідуального або громадського здоров'я, а саме: вагітність та материнство, охорона здоров'я малолітніх дітей, медичне втручання для запобігання хвороб, які мають загрозу для суспільства, міжнародні профілактичні заходи, профілактика, діагностування і лікування інфекційних захворювань та запобігання їх відновлення

Видання такого посвідчення передбачає подання заяви про фінансову неспроможність зі сторони іноземця, для чого необхідно заповнити певний формуляр виданий Міністерством охорони здоров'я (декларація фінансової неспроможності). Як громадяни Італії, так і іноземці можуть звернутися до медичних закладів **без заяви в поліцію**, за винятком випадків обов'язкового повідомлення. Картка ПТП має шестимісячний термін дії, може бути поновлена, і є дійсною на всій території Італії.

Вислання

"Мене зупинила поліція. У мене не було дозволу на проживання і вони мені дали якусь довідку, сказали, що я маю покинути межі Італії"

Адміністративне вислання передбачено у випадку порушення норм щодо в'їзду і перебування в Італії. Зокрема:

- A-** В'їзд в Італію відбувся з порушенням норм
- B-** Людина перебуває на території Італії без документів, не засвідчивши своє перебування, або коли термін дії дозволу на проживання закінчився більше ніж 60 днів тому.

Іноземний громадянин, який отримав повідомлення про вислання із країни може подати **апеляцію** в місцевий суд. Апеляція повинна бути подана протягом 60 днів. Вигнання передбачає заборону на в'їзд в Італію протягом 5 років. У випадку **возз'єднання сім'ї покарання висланням може бути переглянута**, якщо таке передбачено законом. Іноземний громадянин, який залишив межі країни у передбачений термін, має право звернутися з клопотанням про перегляд заборони в'їзду, довівши, що покинув країну в зазначений термін. Також можна звернутися в консульські органи країни походження аби отримати спеціальний дозвіл на повернення із відміною заборони в'їзду на 5 років. Декрето флуссі може бути для цього достатньою підставою. Цей запит потрібно подати в посольство особисто.

Утримання у центрах для встановлення особи та вислання (CIE) відбувається, як правило, після оголошення вироку, яким передбачено вислання.

Тривалість перебування під вартою може становити від 30 днів до 18 місяців, у випадку виникнення труднощів при рееміграції (термін утримання може збільшитись за рішенням судді). Останнім часом надається також можливість допомоги в добровільній рееміграції для осіб, які, незважаючи на незаконність перебування на території Італії, вирішили повернутися в країну походження. Не можуть бути вислані:

- іноземні громадяни віком до вісімнадцяти років, за винятком права виїхати слідом за висланими батьками;
- іноземці-власники дозволів на проживання, з урахуванням положень статті 9;

- іноземці, що проживають з родичами другого ступеня спорідненості або з чоловіком/дружиною, громадянами Італії;
- вагітні жінки, або жінки протягом шести місяців після народження дитини, а також чоловік, що проживає разом з ними

Визнання учених ступенів, отриманих в Україні

“Я вчився на інженера. Мені хотілося б змінити місце роботи, бо тут я працюю на прибиранні. Іноді мені здається, що не вистачає поживи для розуму... Тут також є політехнічний університет, знаю, що можна визнати мій диплом, хотів би дізнатися більше про мої можливості, але не знаю, де і як...”

Загалом, визнання університетських дипломів може знадобитися для:

- вступу в університет на магістерську програму;
- продовження курсу навчання (магістратура, спеціалізовані школи);
- роботи в Італії, на посаді, яка вимагає певного рівня освіти.

Іноземні громадяни, що проживають легально на території ЄС можуть самостійно подавати **документи про освіту** до університету, в який вони збираються вступати. Повинні бути подані наступні документи:

- атестат про середню освіту (оригінал, якщо ви не є громадянином ЄС, завірена копія для громадян ЄС);
- університетський диплом (завірена копія приймається не в усіх університетах);

- документ, який визначає відповідність атестату та диплому італійській освіті (dichiarazione di valore), виданий італійським посольством в Києві;
 - навчальний план університету (з переліком предметів, кількістю годин відвідування з кожного предмету, перелік іспитів із балами);
 - програми іспитів (які діяли в період відвідування);
- Зазначені **документи підлягають перекладу, а також легалізації перекладу Посольством Італії в Києві**. Вчений ступінь в Італії може бути визнаний повністю або частково з подальшою можливістю продовження навчання. Для цього необхідно скласти іспити академічної різниці, за академічними правилами залежно від рівня вступити в поточному році на відповідний курс італійського університету.

Визнання кваліфікації в галузі охорони здоров'я

“Моя донька - медсестра за освітою. Вона давно працює за фахом і дуже любить свою роботу. Вона хоче приїхати сюди, але не хотіла би лише доглядати людей похилого віку!”

В Італії працювати за медичною спеціальністю дозволено і тим особам, які отримали медичну освіту за кордоном, за умови визнання їхніх документів про освіту Міністерством охорони здоров'я Італії. Регіон Ломбардія, уповноважений Міністерством охорони здоров'я визнавати кваліфікаційний рівень медичних працівників. Він в свою чергу делегував свої повноваження **Вищому інституту досліджень, статистики та навчальних процесів**.

Медичні вчені ступені, щодо визнання яких ви можете звернутися і які надають можливість працювати за спеціальністю – медична сестра, акушер, рентгенолог

Пенсії

“Я хочу працювати тут, щоб допомогти моїм чоловікові та дітям, поки не досягну віку виходу на пенсію. Потім, коли я повернуся, добре, якщо на додаток до української пенсії буду мати ще якусь копійчину італійської пенсії...”

Українські громадяни, які законно працюють в Італії мають право на пенсійне страхування як і італійські працівники.

Для цього необхідно, щоб роботодавець протягом трудової діяльності працівника сплачував внески, передбачені законом. Українські працівники, які працюють на законних підставах в Італії можуть претендувати на пенсію за віком або відповідно до трудового стажу.

Пенсія за трудовим стажем для італійських працівників виплачується після досягнення 35 років сплати внесків і мінімального віку виходу на пенсію. **Пенсію за віком** можуть отримати особи, що відповідають певним вимогам, які залежать від системи розрахунку. Система розрахунку внесків діє для осіб, працевлаштованих після 31 грудня 1995 року.

Вона пов'язана із загальною сумою сплачених внесків та віком. Вимоги для виходу на пенсію:

- вік: від 60 років для жінок і 65 років для чоловіків.
- 5 років сплачених внесків від трудової діяльності

Примітка: Перш ніж вам виповниться 65 років, розрахунок ваших внесків має перевищувати 20 відсотків суми соціальних виплат.

Запит на пенсію за віком заповнюється в будь-якому офісі INPS або Патронату. У формулярі вказано перелік необхідних документів. Клопотання може бути подане разом із іншими документами, безпосередньо у INPS або через Патронат. Дуже важливо, аби український працівник отримав випуску із сумою сплачених внесків (за підтримки Патронату). Після **повернення** до України, український працівник, котрий працював легально за контрактом (окрім сезонного), може отримувати пенсію за віком (із розрахунку внесків) по досягненні 65 років (як для чоловіків, так і для жінок) і навіть якщо має менше 5 років сплачених внесків. Українець який уже перебуває на теренах України, може зробити такий запит через посольство Італії.

Між Україною та Італією немає угоди про взаємне визнання трудового стажу, тому роки роботи на території Італії, не включаються до трудового стажу в Україні. Українські громадяни, які живуть і працюють за кордоном мають право на добровільну участь у державній системі пенсійного страхування. Таким чином вони можуть сплачувати внески за періоди, яких не вистачає для отримання пенсії за віком в Україні. Для цього вони повинні підписати угоду про **добровільну участь в фонді пенсійного страхування**. В рамках цієї угоди **можна** передбачити оплату одноразовим внеском всіх сплат за попередні періоди, яких не вистачає. Крім того, сума внесків, що сплачуються за кожний місяць не може бути меншою від мінімального страхового внеску.

Наприклад, у грудні 2011 року, мінімальний страховий внесок складає 333,33 грн., а максимальний - 4999,92 грн.

Мігрантський досвід між
труднощами та новими можливостями

Жити між Італією та Україною

“... тут час минає якось зовсім по-іншому, відчуваєш ностальгію за домом, сім'єю, мовою. Часто думаю про те, як повернусь, відкладаючи час повернення рік за роком, боюсь, що, коли повернусь вдома буде все по-іншому.”

Дуже важливо усвідомити труднощі, які можуть трапитися на шляху мігранта. Той, хто мігрує, має приготуватись до багатьох змін, як в своїх думках і відчуттях, так і у відносинах із рідними, яких протягом тривалого часу не зможе побачити, а лише почути по телефону чи через скайп. Розлука із Батьківщиною, від'їзд, подорож, прибуття і зустріч із незнайомим – найважливіші моменти для мігранта. **Кожна історія міграції неповторна**, не існує двох однакових історій. Можна сказати, що той хто мігрує, починає свою подорож у момент, коли пакує валізу, для нього подорож - це не лише зміна географічного положення, але й зміна в думках та емоціях. Міграція має розглядатись як узагальнений досвід, який включає в себе безліч чинників (індивідуальні, психологічні, соціальні, середовищні і т.д. ...), які можуть зумовити до втрати рівноваги і навіть психологічного благополуччя. Часто говориться про міграцію у негативному світлі. Але часом мігрантський досвід дозволяє задіяти позитивні ресурси родини. **У цій останній частині путівника ми хотіли би запропонувати вам інформацію для роздумів, говорячи в першу чергу про труднощі, які можуть трапитися на шляху мігранта, аби заохотити вас до усвідомленого вибору перед тим, як мігрувати.** Цей досвід взято із середовища груп самопомогли та під час проведення зустрічей з батьками, вчителями та дітьми (Soleterre в Італії і Запорука в Україні).

Для дорослих мігрантів

- рішення про від'їзд і адаптація у нових умовах (мова, культура, середовище) дозволяє мігранту підвищити здатність до вирішення проблем;
- новий життєвий досвід (мова, робота, культура) підвищує здатність приймати рішення і справлятися зі стресовими ситуаціями;
- перебування на території чужої країни (без дозволу на проживання) в осіб, які прибули нелегально, провокує відчуття страху і невизначеності - на відміну від тих, хто мігрує законно: мігрант-нелегал живе в стані напів-невидимості, дезорієнтований в процедурі отримання дозволу на проживання і у відсутності інформації про служби, до яких можна звернутися, аби отримати інформацію про нього;
- той, хто мігрує, часто це робить для того, щоб допомогти своїй сім'ї (діти, чоловіки, батьки, онуки). Він бере на себе важливі обов'язки та очікування від сім'ї і від себе самого, іноді ця відповідальність може бути тягарем, в момент, коли мігрант стикається із труднощами життя в іншій країні (робота, здоров'я тощо). Йому не хочеться ділитися відчуттям дискомфорту з сім'єю. Це може створити труднощі в плануванні спільного сімейного майбутнього;
- велика відстань від своїх близьких і рідних, а також нечастий зв'язок можуть спричинити постійні відчуття тривоги, безпорадності і турботи про дітей і членів родини, які залишилися в країні походження;
- пристосування до нового життя, нових устроїв та звичок викликає інтенсивні емоційні реакції:

здивування, збудження, зміни настрою, гнів, цікавість, азарт, туга, страх;

- з роками мігрант все більше відчуває себе самотнім та відчуженим від своєї Батьківщини. Відсутність людей, яким він може довіряти, відсутність емоційної підтримки членів родини може посилити почуття “перебування поза контекстом” і “не належності до”. Наприклад, це часто трапляється з тими, хто доглядає за перестарілими і не має власного помешкання.

У перспективі возз'єднання сім'ї з дітьми

Для мігранта, який має намір возз'єднатися зі своїми дітьми дуже важливо тримати під контролем певні періоди дорослішання дитини, які вважаються критичними. Найделікатніші періоди:

- період шкільного віку, особливо момент початку навчання в школі (6 років);
- підлітковий вік, старший юнацький вік

Діти шкільного віку, можуть зіткнутися з різними труднощами:

- труднощі в засвоєнні навчальних предметів, адаптація, пов'язана з двомовністю (яка потім може стати позитивним моментом);
- сумніви і страхи, пов'язані зі змінами в оточенні.

Для дітей у підлітковому та юнацькому віці труднощі можуть бути:

- 1- Проблеми у відносинах батьки-діти.

- 2- Щоденне італійське життя і належність до іншої нації змушує дітей, належних до цієї категорії відстоювати певну позицію щодо їхньої культури і культури країни в якій вони живуть (міжкультурний конфлікт).
- 3- Часто трапляється, що підлітки-мігранти, у складних сімейних ситуаціях займають позицію постраждалого.
- 4- Проблеми з освітою, самозайнятістю та самореалізацією

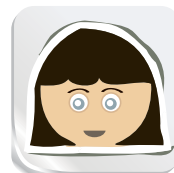
Для дітей, які залишаються в Україні

У той час, коли один з батьків мігрує в іншу країну, на долю сім'ї, яка залишається, випадає випробування. Баланс в сім'ї може порушитися, і ця зміна може із різним ступенем інтенсивності вплинути на інших членів родини, які залишилися.

Зокрема, від'їзд одного з батьків може викликати у дітей:

- Занепокоєння і страх, пов'язані з вибором батьків залишити його і піти від нього.
- Гнів стосовно до себе, коли дитина відчуває себе причиною від'їзду батька чи матері.
- Гнів на своїх батьків які вирішили покинути країну походження..
- Почуття самотності.
- Страх неможливості захистити себе.
- Пригнічення, зміни настрою та негативні думки, можуть спричинити зростання агресії, конфліктної поведінки, депресії, відмови від громадської діяльності.

Контактна інформація

Для інформації

SOLETERRE

Via Bazzini, 4 – 20131 Milano

Telefono +39 02.57.60.93.07

Fax +39 02.23.95.13.65 - infoservizi@soleterre.org

ЗАПОРУКА

вул. Івана Франка, 15 - 79005 Львів - УКРАЇНА

Тел: +38 032.260.07.81 - info@zaporuka.com.ua

■ ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ПЕРЕБУВАННЯ В ІТАЛІЇ ТА ВОЗЗ'ЄДНАННЯ СІМ'Ї

Патронати

CGIL – INCA

corso Porta Vittoria 43, Milano

Tel. 02 55025273

CISL – CESIL

via Benedetto Marcello 10, Milano

Tel. 02/20408142

ITAL – UIL

via Campanini 7, Milano

Tel. 02 66998300

ACLI

Via della Signora 3, Milano

Tel. 02 77281

ПРЕФЕКТУРА МІЛАНУ

Corso Monforte, 31

Centralino: 0277581

prefettura.milano@interno.it

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ПОЛІЦІЇ М.МІЛАН ВІДДІЛ ЕМІГРАЦІЇ

Via Montebello 26/28

Tel. 02/62261

■ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ НОМЕР

ВІДДІЛ ПОДАТКОВОЇ ІНСПЕКЦІЇ

Via della Moscova 2, Milano

Tel. 02 636791

■ ПРОПИСКА

ПАСПОРТНИЙ ВІДДІЛ

Via Larga 12, Milano

Tel. 02 02 02

■ МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Для власників дозволу на проживання

ВІДДІЛ ЗАПИСУ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ СЛУЖБИ

Corso Italia 19, Milano

Tel. 02 85788113

Для тих, хто не володіє дозволом на проживання**OPERA SAN FRANCESCO**

Via Antonello da Messina 4, Milano
Tel. 02 77122400

NAGA

Via Zamenhoff 7, Milano
Tel. 02 58102599

ASSISTENZA SANITARIA SAN FEDELE

Piazza San Fedele 4, Milano
Tel. 02 86352251

■ ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА**CENTRO DI CONSULTAZIONE ETNOPSICHIATRICA -
ASL**

Corso Plebisciti 6 – Milano
Tel. 0264442512 - crtmilano@nirast.it

OPERA SAN FRANCESCO

Via Antonello da Messina, 4 Milano
Tel. 02 7712244

NAGA

Via Zamenhoff 7, Milano
Tel. 02 58102599

■ НЕПОВНОЛІТНІ ТА ВАГІТНІСТЬ**Для сімей та вагітних жінок****СІМЕЙНА КОНСУЛЬТАЦІЯ**

Corso Italia 52 Milano
Tel. 02 85788119

Інформація щодо початкових та середніх шкіл

ICS “CASA DEL SOLE”, Via Giacosa 46, Milano
(zone 1,2,3)

ICS LORENZINI-FELTRE, Via Polesine 12/14, Milano
(zone 4,5)

ICS TOLSTOJ, Via Zuara 7, Milano (ZONE 6,7)

ICS R.MASSA, Via Brocchi, Milano (zone 8,9)

Інформація щодо старшої школи**CENTRO COME**

Via Galvani 16, Milano
Tel. 02 67100792

■ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ОСВІТА**Для власників дозволу на проживання****Для пошуку роботи****ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ**

viale Jenner 24, Milano
Tel. 02 77404040

ВІДДІЛ ДОМАШНІХ ПРАЦІВНИКІВ

largo Treves 1, Milano
безкоштовна гаряча лінія 800 777 888

Працевлаштування та освіта**ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ ПРОВІНЦІЇ МІЛАНУ**

corso di Porta Vittoria 27, Milano
Tel. 02 77403893

**ВІДДІЛ ІНОЗЕМЦІВ ПРИ КОМУНІ МІЛАНУ
ВІДДІЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ**

via Tarvisio 13, Milano
Tel. 02 67391357 - 02 6700944

**Професійна орієнтація в сфері створення
власного бізнесу****ASIIM – АСОЦІАЦІЯ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ
ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА СЕРЕД
ЕМІГРАНТІВ У МІЛАНІ**

при Formaper - Торгово-промислова палата,
via Santa Marta 18, Milano - Tel. 02 85155385

■ КУРСИ ІТАЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Для власників дозволу на проживання

**ПОСТІЙНОДІЮЧІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ДЛЯ
НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ**

Zona 2 (stazione centrale), Via Russo 27, tel 02 2847034

Zona 3 (Porta Venezia), Viale Campania 8, tel 02 70004656
Zona 4 (Corvetto), Via Polesine 12/14, tel 02 55212126
Zona 5 (Ripamonti), Via Heine 2, tel 02 84891171
Zona 6 (Lorenteggio/Barona), Via Zuara 7, tel 02 39256945
Zona 8 (Musocco/Certosa/Quarto Oggiaro),
Via Console Marcello 9, tel 02 39256945

■ УНІВЕРСИТЕТИ**Інформація щодо вступу та визнання вчених
ступенів****UNIVERSITÀ STATALE
SEGRETERIA STUDENTI INTERNAZIONALI**

via S. Sofia 9/1, Milano - e-mail: international.students@unimi.it

**BICOCCA
UFFICIO STUDENTI STRANIERI**

via Temolo 3, edificio U21, Milano
Tel. 02.6448.6238 / 02.6448.6383
e-mail: segr.studenti.stranieri@unimib.it

POLITECNICO

- Campus Milano Leonardo - Scuola di Architettura e di Ingegneria - International Students Office
Via Golgi 42, Milano - Tel. 02.2399.4469
- Campus Milano Bovisa
International Students Office
Scuole di Ingegneria, Architettura e del Design
via Lambruschini 15, Milano - Tel. 02.2399.5763

■ ВИЗНАННЯ ВЧЕНИХ СТУПЕНІВ В ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ

ВИЩИЙ ІНСТИТУТ ДОСЛІДЖЕНЬ, СТАТИСТИКИ ТА ОСВІТИ

Відділ визнання вчених ступенів,
Via Copernico, 38 - 20125 Milano
2° piano - corpo C - stanza 205 - titoli@eupolislombardia.it
Tel: 02.67507.413 - fax 02.66711701

■ ПЕНСІЇ

CGIL – INCA

Corso Porta Vittoria 43, Milano
Tel. 02 55025273

CISL – INAS

Via Benedetto Marcello 18, Milano
Tel. 02 29525021

ITAL - UIL

Via Campanini 7, Milano - Tel. 02 66998300

ACLI

Via della Signora 3, Milano
Tel. 02 77281

■ ПЕРВИННА ЗУСТРІЧ

ПРИЙОМ ЕМІГРАНТІВ - ПОРАДИ ТА СКЕРУВАННЯ

Via Galvani 16, Milano n- Tel. 02 67380261

OPERA SAN FRANCESCO – ІДАЛЬНЯ

Corso Concordia 3, Milano
Tel. 02 77122400

OPERA SAN FRANCESCO – ДУШ І ГАРДЕРОБ

Via Kramer 1, Milano
Tel. 02 77122400

НІЧНИЙ ПРИТУЛОК ДЛЯ ЖІНОК

Via Forze Armate 379, Milano
Tel. 02 4562491

НІЧНИЙ ПРИТУЛОК ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ

Via Assietta 32, Milano
Tel. 02 66201720

■ ВИСЛАННЯ

NAGA – SOS ESPULSIONI

Via Zamenhoff 7, Milano
Tel. 02 58107791

■ КОНСУЛЬСТВА

ГЕНЕРАЛЬНЕ КОНСУЛЬСТВО УКРАЇНИ В МІЛАНІ

Via Ludovico di Breme 11, Milano
Tel. 02 86995789 - 8814